

บทที่ 7

การสรุปผลการวิจัย

บทสรุป

จากการพิจารณาที่มีมาทั้งหมดในตอนต้น สิ่งที่ตามมาก็คือ เราไม่สามารถกล่าวได้ว่า อคติวิบัติกรรม เป็นสิ่งที่ผิดจริยธรรมในทุกกรณีไป เนื่องจากเราไม่สามารถให้คำตอบอย่างชัดเจนได้ในหลายกรณีของอคติวิบัติกรรม ตัวอย่างเช่น ในกรณีของแซมสันและกัปตันโอดส์ หรือกรณีของทหารผู้กล้าที่ถูกจับได้ในสนามรบ ซึ่งทหารผู้กล้านี้เป็นผู้กล้าความกล้าสูงสุดทางการทหารไว้ เขารู้เป็นอย่างดีว่าถ้าหาก เขาถูกทรมาน เขาจะต้องเปิดเผยความลับทั้งหมดนี้อย่างแน่นอน ซึ่งการเปิดเผยความลับนี้จะนำมาซึ่งผลเสียหายอย่างร้ายแรงแก่เพื่อนร่วมชาติของเขา ทหารกล้าผู้นี้จึงตัดสินใจทำ อคติวิบัติกรรม ตัวอย่างที่ยกมากล่าวได้สร้างปัญหาให้ฝ่ายที่ถือว่าอคติวิบัติกรรม เป็นสิ่งที่ผิดจริยธรรมในทุกกรณีที่จะตัดสินใจความถูกต้อง เป็นอย่างมาก แต่ถึงแม้ว่าทัศนะนั้นจะกล่าวจะมีข้อบกพร่อง เราก็ไม่สามารถถือได้ว่าอคติวิบัติกรรมนั้น เป็นสิ่งที่ถูกต้องทางจริยธรรมไปเสียทุกกรณี ตัวอย่างที่เห็นได้ก็คือ กรณีต่อผู้ซึ่งมีลูกหลายคน เกิดเบื้อหน้ายโลกและภาวะที่ต้องรับผิดชอบอยู่จึงตัดสินใจทำอคติวิบัติกรรมอัน เป็น เหตุให้ลูกต้องผจญภัยกันเอง ซึ่งผลของการกระทำของเขาส่งผลกระทบต่อ กระ เทือนต่อสังคม

จากทัศนะนั้นที่มีมาทั้งสอง เราจะ เห็นได้ว่าข้อ โต้แย้งที่มีต่อทัศนะนั้นทั้งสองต่างให้ความสนใจไปที่สังคมหรือผลเสียหายที่เกิดแก่คนอื่น เป็นสำคัญ ข้อ โต้แย้งนี้นำไปสู่ทัศนคติที่พยายามแก้ไขข้อบกพร่อง และประนีประนอมความคิดทั้งสองที่กล่าวมา เข้าด้วยกัน ทัศนคตินี้ได้แก่ทัศนคติที่เห็นว่าอคติวิบัติกรรม เป็นสิ่งที่ผิดจริยธรรมแต่ก็มีข้อยก เว้นในบาง โอกาสบางกรณีอันได้แก่การกระทำเพื่อผู้อื่นหรือสังคม และทัศนคติที่เห็นว่าอคติวิบัติกรรม เป็นสิ่งที่ถูกต้องจริยธรรมถ้าการกระทำดังกล่าวไม่ส่งผลเสียให้กับสังคมที่เราอาศัยอยู่

แต่อย่างไรก็ตามทัศนคติที่เห็นว่าอคติวิบัติกรรม เป็นสิ่งที่ผิดจริยธรรมแต่ยก เว้นไว้ในกรณีที่กระทำไปเพื่อสังคม ยังไม่เพียงพอที่จะครอบคลุมในหลายกรณีที่สังคม เริ่มยอมรับกัน เช่น อคติวิบัติกรรมที่หนีโรคร้ายหรือสภาพที่ไม่ใช่มนุษย์ (dehumanization) และมันดูออกจะเป็น เรื่องแปลกเล็กน้อยที่มนุษย์ต้องมีพันธะต่อสังคมที่ เขาต้องมีชีวิตอยู่ถึงแม้ว่าตัว เขาต้องทุกข์ทรมาน

และสำหรับทัศนะที่เห็นว่าอัครวินิยาตกรรม เป็นสิ่งที่ถูกจริยธรรมถ่วงไม่ส่งผลเสียให้กับสังคมอย่างที่ นาร์ฟสันกล่าวก็ดูออกจะ เป็นการกล่าวที่ให้สิทธิในการทำอัครวินิยาตกรรมอย่างมาก จึงดูเหมือนว่า ถ้าใครต้องการทำอัครวินิยาตกรรมก็สามารถกระทำได้ เมื่อพิจารณาแล้วว่ามันไม่ส่งผลเสียกับสังคม ซึ่งน่า เป็นห่วงอย่างมากในบางประเทศที่ถือว่าอัครวินิยาตกรรม เป็นปัญหาสังคม

สำหรับผู้วิจัยแล้ว เห็นว่าความคิดที่จะประนีประนอมทัศนะความคิดที่เกี่ยวกับอัครวินิยาต- กรรม เข้าด้วยกันน่าจะเป็นไปในลักษณะที่ยังถืออัครวินิยาตกรรม เป็นสิ่งที่ผิดจริยธรรม แต่มีข้อยกเว้น ในกรณีอันได้แก่

1. กรณีที่หลีกเลี่ยงสภาพความไม่เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ ยกตัวอย่างเช่น ไรคร้าย ที่ทำให้เราหมดสภาพความเป็นมนุษย์ ซึ่งชีวิตของเราไม่แตกต่างไปจากสัตว์หรือพืชชั้นต่ำ กรณียกมา กล่าวกันก็คือ กรณีคนที่ได้รับพิษสุนัขบ้า สภาพความไม่เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติในที่นี้ยังรวมไปถึง การป่วยด้วยไรคร้ายที่รักษาไม่หายและการมีชีวิตอยู่นั้นได้สร้างความเจ็บปวดทรมานให้แก่ชีวิต เขา

2. กรณีที่กระทำไปเพื่อผู้อื่นและสังคม ตัวอย่างได้แก่ กรณีของแซมสันซึ่งทำอัครวินิยาต- กรรมพร้อมกับศัตรู กรณีของโอดส์ที่ตัดสินใจ เดินฝ่าพายุหิมะ เพื่อความตาย เพราะไม่ต้องการหน่วง เหนี่ยวเพื่อน

เราจะ เห็นได้ว่าการพิจารณาของอัครวินิยาตกรรมในลักษณะที่กล่าวมานี้สามารถที่จะกัน เอาอัครวินิยาตกรรมของห่อผู้ เบื่อหน่ายชีวิตและทอดทิ้งลูกให้ผจญกรรมตามลำพัง หรือบุคคลใดบุคคล หนึ่งที่ทำอัครวินิยาตกรรมตามใจตัวเองซึ่งถึงแม้ว่าอัครวินิยาตกรรมของ เขาจะไม่ส่งผลเสียให้กับสังคม และผู้อื่นนี้ เป็นสิ่งที่ผิดจริยธรรม แต่ในขณะที่เดียวกันก็ทำให้อัครวินิยาตกรรมของกรณีแซมสันและของ กับตัน โอดส์ หรือกรณีของทหารกล้าผู้กล้าความลับสูงสุดของการทหารไว้และรวมทั้งอัครวินิยาตกรรม ที่กระทำ เนื่องจากการป่วยด้วย ไรคร้ายที่รักษาไม่หาย เป็นสิ่งที่ถูกต้องทางจริยธรรม

เนื่องจากความคิดของค่าน้ำที่ถือว่ามนุษย์ชาติ (humanity) เป็นสิ่งที่เป้าหมายใน ตัวเอง และมนุษย์ต้องปฏิบัติตนในฐานะที่เป็นจุดหมายในตัวเองมิใช่ในฐานะของ เครื่องมือ ซึ่ง หลักจริยธรรมของค่าน้ำไม่เพียงแต่พิจารณาความมี เหตุผลและ เสรีภาพของมนุษย์ว่า เป็นสิ่งที่มีคุณค่า ในตัวมันเอง (intrinsic value) แต่ยังหมายรวมถึงความมีเหตุผลและ เสรีภาพที่เป็นอิสระ จากความพึงพอใจและความเจ็บปวด ซึ่งในความหมายนี้ เราสามารถพิจารณาได้ว่ามนุษย์ไม่มีสิทธิ ที่จะใช้ยากล่อมประสาทเพื่อความพึงพอใจหรือทำลายตัวเอง เพื่อหลีกเลี่ยงความเจ็บปวด ข้ออ้าง

ของค่าน้ำใจได้ให้ความสำคัญต่อประโยชน์สุขของสังคมและความสุขที่จะมากขึ้นของมนุษย์แต่อย่างใด
 อัตวินิบาตกรรมที่เป็นไปเพื่อสังคมหรือเพื่อหลีกเลี่ยงความเจ็บปวดจากโรคร้ายที่รักษาไม่หายจึง
 เป็นเรื่องที่ยึดจริยธรรมในสายตาของค่าน้ำใจ ซึ่งผู้วิจัยไม่เห็นด้วย เพราะ เมื่อพิจารณามนุษย์ใน
 ฐานะที่เป็นสัตว์สังคมแล้ว มนุษย์ต้องมีพันธะต่อสังคมที่จะเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อกัน และสิ่งนี้เอง
 จะ เป็นสิ่งที่จะทำให้สังคมอยู่รอดได้

สำหรับความคิดของพวกประโยชน์นิยมที่เน้นหลักความสุขจะสามารถอธิบาย เหตุผลข้อยกเว้น
 ทั้ง 2 กรณีที่ผู้วิจัยหยิบยกมากล่าวได้ โดยเฉพาะกรณีที่ 2 ที่เป็นไปเพื่อสังคมหรือผู้อื่น สำหรับ
 กรณีที่ 1 นั้น ถึงแม้จะไม่ชัดเจนเหมือนกรณีที่ 2 แต่เมื่อคำนึงถึงหลักความสุขแล้วเราก็สามารถอธิบาย
 ได้ เช่น กรณีของนาย ก.ที่หมดสภาพความเป็นมนุษย์เนื่องจากพิษสุนัขบ้า การมีชีวิตอยู่ของเขา
 ย่อมนำความทุกข์ทรมานมาสู่ตัวเขา หรือในกรณีของนาย ข.ที่ป่วยด้วยโรคมะเร็งต้องทนทุกข์ทรมาน
 (ทั้งกรณี ก. และ ข. สมมติว่าทำแล้วไม่เกิดผลเสียต่อสังคม) พิจารณาในแง่หลักความสุข นาย ก.
 และนาย ข. สามารถทำอัตวินิบาตกรรมได้เมื่อพิจารณาประโยชน์สุขที่นาย ก. และ ข. ได้รับ
 เมื่อเปรียบเทียบกับความเจ็บปวดที่ได้เผชิญอยู่ แต่อย่างไรก็ตามประโยชน์นิยมดูเหมือนจะให้
 ความสนใจที่ตัวมนุษย์น้อยเกินไป ปัญหาที่มีอันได้แก่ เมื่อผลประโยชน์ของสังคมหรือผู้อื่นขัดกับ
 ประโยชน์ของตัวเอง เราหลักความสุขมักจะทำให้ความสำคัญที่สังคมก่อน ซึ่งดูเหมือนว่ามนุษย์ต้องมีพันธะต่อ
 สังคมที่ต้องมีชีวิตอยู่ เพื่อสังคมถึงแม้ตัวเขาต้องทนทุกข์ทรมาน

เมื่อพิจารณาข้อยกเว้นทั้ง 2 กรณี ในแง่ของประโยชน์นิยมแล้วข้อยกเว้นข้อที่ 1 นั้น
 อาจรวมอยู่ในข้อที่ 2 ได้ แต่สาเหตุที่ผู้วิจัยแยกนั้น เนื่องจากต้องการให้ชัดเจนและสามารถกัน
 บางกรณีของอัตวินิบาตกรรมที่ไม่ถูกต้องออกไป เช่น อัตวินิบาตกรรมที่เกิดจากแรงกระตุ้นของ
 อารมณ์ชั่ววูบ (Impulsive suicide) หรืออัตวินิบาตกรรมที่เกิดจากการมองชีวิตไม่น่าสนใจ
 ที่จะมีชีวิตอยู่ (Apathetic suicide) ซึ่งการกระทำอัตวินิบาตกรรมของเขาไม่ส่งผลเสีย
 แก่สังคม แต่เราก็ถือว่าผิดจริยธรรม

ผู้วิจัยเห็นว่าถึงแม้ประโยชน์นิยมจะมีปัญหาดังที่กล่าวมาแต่เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับ
 หลักการของค่าน้ำใจแล้วประโยชน์นิยมมีความชัดเจนในการตัดสินความถูกต้องในปัญหาอัตวินิบาต-
 กรรมมากกว่า